

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

« 09 » 10 2018

Аксубаево

КАРАР

№ 538

Татарстан Республикасы
Аксубай муниципаль районы
Бердэм дежур-диспетчерлык хезмәте
кагыйдәне раслау турында

Мобилизацион әзерлек һәм районның мобилизацион әзерлеге кысаларында Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының гамәлдәге законнарына туры китерелү сәбәпле,

Карап бирәм:

Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының бердэм дежур-диспетчерлык хезмәте турында Нигезләмәне расларга.

2. Элеге каарны Аксубай муниципаль районының рәсми сайтында игълан итәргә <http://Aksubayevo.tatarstan.ru> һәм хокукий мәгълүмат порталында.

3. Каарның үтәлешен контролдә тотуны «Аксубай муниципаль районының Гражданлык ялавы идарәсе» МКУ житәкчесе Ф.Ф. Шаяздановка йэкләргә.

Житәкче

А.Ф. Горбунов

1 нче күшүмтә
Аксубай муниципаль районның
Каары белән расланды
09.10.2018 № 538

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ АКСУБАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНЫҢ
БЕРДӘМ ДЕЖУР-ДИСПЕТЧЕРЛҮК ХЕЗМӘТЕ ТУРЫНДА НИГЕЗЛӘМӘ**

I. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1.1. ТӨП ТӨШЕНЧӘЛӘР.

1.1.1. Әлеге Нигезләмә Аксубай муниципаль районның бердәм дежур-диспетчерлык хезмәтенен (алга таба - ЕДДС) төп бурычларын, функцияләрен һәм вәкаләтләрен, «112» бердәм номеры аша ашыгыч оператив хезмәтләрне чакыруны тәэмин итү системасын гамәлгә кертүне исәпкә алыш (алга таба - система - 112) билгели.

1.1.2. Аксубай муниципаль районның бердәм дәүләт гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү системасы (алга таба - РСЧС) территориаль өстәмә системасының муниципаль звеносының көндәлек идарәсе органы булып тора. Аксубай муниципаль районның ЕДДС базасында 112 система жәелдерелә.

1.1.3. Аксубай муниципаль районның ЕДС үз вәкаләтләре чикләрендә барлык дежур-диспетчерлык хезмәтләре (алга таба - ДДС) белән хезмәттәшлек итә. Гадәттән тыш хәлләр һәм гадәттән тыш хәлләр турында мәгълумат жыю, эшкәрту һәм алмашу мәсъәләләре буенча милек формаларына карамастан, Аксубай муниципаль районның ашыгыч оператив хезмәтләре һәм оешмалары (объектлары) гадәттән тыш хәлләр һәм гадәттән тыш хәлләр килеп чыгу куркынычы булганда уртак гамәлләр кылу.

«1.1.4. Жирле үзидарә органнарының һәм Аксубай муниципаль районахезмәтләренен гадәттән тыш хәл (һәлакәтләр) килеп чыгу яисә килеп чыгу куркынычына жавап биругә әзерлеген арттыру, жәлеп ителә торган көчләрнең һәм РСЧС чараларының, шул исәптән ашыгыч оператив хезмәтләрен, оешмаларның (объектларның) үзара хезмәттәшлеге нәтижәлелеген, гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча аларның уртак гамәлләре булганда, шулай ук Аксубай муниципаль района жирле үзидарә органнары тарафыннан гражданнар оборонасы (алга таба - ГО) буенча чараларны оештыру һәм гамәлгә ашыру, Аксубай муниципаль района чикләрендә беренче янгын куркынычсызлыгын тәэмин итү, халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән яклau, шул исәптән су объектларында кешеләрнең иминлеген тәэмин итү, аларның сәламәтлеген һәм сәламәтлекен саклау буенча чаралар күрүне тәэмин итү. мобилизация чорында һәм сугыш чорында әлеге органнар һәм оешмалар эшчәнлегенә бәйле башка чаралар уздыру турында мобилизация бурычына ия район житәкчелегенә, авыл жирлекләре башлыкларына, оешмалар житәкчеләренә турыдан-туры хәбәр итүне тәэмин итү һәм хәрби вакыт шартларында эшкә күчерү һәм хәрби хәл кертү турында, шулай ук

мобилизация чорында һәм сугыш вакытында күрсәтелгән органнар һәм оешмалар эшчәнлегенә бәйле башка ҹаралар үткәрү ҹараларын күрү.

1.1.5. ЕДДС РСЧС территориаль подсистемасының муниципаль звеноларының эшләү режимнары үзгәругә ГОга хәбәр итү сигналларын кабул итү һәм тапшыру, халыктан һәм оешмалардан гадәттән тыш хәлләр турында хәбәрләр кабул итү, ашыгыч оператив хезмәтләрнең һәм оешмаларның (объектларның) ДСларының бердәм гамәлләрен координацияләү, РСЧС территориаль системасының тиешле звеноносы көчләре һәм ҹаралары белән оператив идарә итү, муниципаль звено житәкче составын хәбәр итү һәм халыкның барлыкка килү яки (ЧС) барлыкка килү куркынычы турында хәбәрләр кабул итү өчен билгеләнгән. 1.6. Жирле үзидарә органнарының житәкче составын һәм вазыйфаи затларын планлы мобилизацион тикшерүләр, күнегүләр үткәргәндә һәм башка очракларда жирле үзидарә органнары башлыгы һәм житәкчеләре ҹарары буенча ашыгыч жыю турында хәбәр итү өчен. Шул ук вакытта хәбәр итү сигналларын кабул итүгә һәм тапшыруга әзерлекне киметүгә юл ҝуелмаска тиеш. Билгеләп ҝую буенча файдалануга дайми әзерлектә хәбәр итү системасын тоту ЕДС эшчәнлегенә бер юнәлеше булып тора.

1.1.7. Аксубай муниципаль районының ЕДДС ның гомуми житәкчелеген Аксубай муниципаль районы башкарма комитеты житәкчесе башкара, турыдан-туры - Аксубай муниципаль районы ЕДДС житәкчесе - өлкән диспетчеры.

«1.1.8. Аксубай муниципаль районы ЕДС үз эшчәнлегендә Россия Федерациясе Конституциясе, халыкара хокукның гомумтанылган принциплары һәм нормалары, Россия Федерациясе халыкара шартнамәләре, федераль конституциячел законнар, федераль законнар, Россия Федерациясе Президенты һәм Россия Федерациясе Хөкүмәте актлары, шулай ук Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы башкарма комитетының һәм Советның норматив хокукый актлары белән эш итә, ашыгыч оператив хезмәтләрнең үзара хезмәттәшлекендә мәгълүмат алмашу тәртибен һәм күләмен билгели, Аксубай муниципаль районы Советы һәм башкарма комитетының вазыйфаи затларына билгеләнгән тәртиптә, Россия Федерациясе Гражданнар оборонасы эшләре, гадәттән тыш хәлләр һәм бәлә-каза нәтижәләрен бетерү министрлыгының норматив хокукый актлары (алга таба - Россия Федерациясе Гражданнар оборонасы эшләре, гадәттән тыш хәлләр һәм бәлә-каза эшләре министрлыгы), Татарстан Республикасы законнары, шулай ук өлеге муниципаль район башкарма комитетының һәм Аксубай муниципаль комитетының тиешле хокукый актлары белән таныштыра.

1.1.9. Аксубай муниципаль районының ЕДС Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының Татарстан Республикасы буенча баш идарәсенең (алга таба - Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгы Баш идарәсенең) кризислы хәлләрдә идарә үзәге (алга таба - ЦУКС), Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының дәүләт хакимияте органнары һәм жирле үзидарә органнары белән хезмәттәшлектә үз эшчәнлеген гамәлгә ашыра.

1.2. АКСУБАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНЫҢ ЕДДС ТӨП БУРЫЧЛАРЫ.

1.2.1. Аксубай муниципаль районы ЕДС түбәндәгә төп бурычларны үти:
гадәттән тыш хәл (һәлакәтләр) турында чакырулар (хәбәрләр) кабул итү;

мобилизация биремнәре булган оешмаларның, Аксубай муниципаль районы вазыйфаи затларына хәбәр итү сигналларын кабул итү һәм тапшыру, элемтә һәм хәбәр итү системасы каналлары аша, районны хәрби вакыт шартларында эшкә күчерүгә һәм күчерүгә турыдан-туры әзерлек турында, шулай ук мобилизация чорында һәм сугыш вакытында күрсәтелгән органнар һәм оешмалар әшчәнлегенә бәйле башка чараларны үткәру турында.

Аксубай муниципаль районы территорииясендә Гадәттән тыш хәлләрне (һәлакәтләрне) кисәтү һәм бетерү өчен билгеләнгән һәм бүлеп бирелә торган (жәлеп ителә) Аксубай муниципаль районы территорииясендә ГО (РСЧС территориаль подсистемасы) житәкчелегенә, муниципаль звено халкына һәм чараларына, гадәттән тыш хәлләр (хәлләр) турында экстрен оператив хезмәтләр һәм оешмаларның (объектларның) ДС ларына хәбәр итү һәм аларны бетерү өчен билгеләнгән һәм бүлеп бирелә торган (жәлеп ителә торган) Аксубай муниципаль районы территорииясендә башкарыла торган чаралар һәм чаралар турында хәбәр итү, ГО сигналлары буенча халыкка хәбәр итү системасы;

Аксубай муниципаль районы вазыйфаи затларына мобилизацион өйрәнүләр һәм күнекмәләр уздыру чорында хәбәр итү һәм хәбәр итү, мобилизацион тренировка яисә өйрәнү чорында идарә итү һәм үзара хезмәттәшлек сигналлары исемлекләре нигезендә;

РСЧС (һәлакәт) белән РСЧС идарә органнары, Аксубай муниципаль районы башкарма комитеты, жирле үзидарә органнары һәм Аксубай муниципаль районы оешмаларының (объектларының) ашыгыч оператив оператив хезмәт күрсәтүләре һәм ДДДС белән эш итүне оештыру;

Гадәттән тыш хәлләрне (һәлакәтне) юкка чыгаруга жәлеп ителә торган экстрен оператив хезмәтләргә һәм оешмаларга (объектларга) ДДДС хәбәр итү, кабул ителгән һәм тәкъдим ителә торган чаралар турында;

барлык керүче һәм чыгыш ясаучы хәбәрләрне теркәү һәм теркәү, халыктан чакыру, килеп чыккан гадәттән тыш хәлләр турында мәгълүматны гомумиләштерү (бер тәүлек эчендә), аларны бетерү эшләре барышы һәм буйсыну буенча тиешле донесениеләрне (докладларны) тапшыру, алынган чакырулар буенча статистик хисаплар формалаштыру;

башка объектларда һәм территорияләрдә гадәттән тыш хәл килеп чыкканда үзара хезмәттәшлек планнары буенча вәзгиятькә туры китереп, муниципаль берәмлекләрнен ЕДСка хәбәр итү һәм хәбәр итү;

«112» бердәм номеры аша керә торган таләпләргә (вакыйгалар турындагы хәбәрләргә) жавап бирүне һәм реакция нәтижәләрен тикшереп торуны оештыру;

Аксубай муниципаль районы территорииясендә урнашкан РСЧС көчләре һәм чаралары белән оператив идарә итү, янгииннарны, аварияләрне, стихияле бәла-казаларны һәм башка гадәттән тыш хәлләрне локальләштерү һәм бетерү бурычларын кую һәм аларга житкереү, кирәклө ашыгыч чаралар һәм каарлар кабул итү (югарыда торган вәкаләтләр қысаларында).

1.3. АКСУБАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНЫҢ ЕДС ТӨП ФУНКЦИЯЛӘРЕ

1.3.1. Аксубай муниципаль районының ЕДДС ына түбәндәгә төп функцияләр

йөклөнө:

халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән (һәлакәтләрдән) яклау өлкәсендә мәгълүмат жыюны һәм эшкәртуне гамәлгә ашыру;

Аксубай муниципаль районның РСЧС координацион органнарын мәгълүмати тәэммин итү;

Аксубай муниципаль районаны вазыйфаи затларына хәбәр итү исемлекләре нигезендә районның хәрби вакыт шартларында эшкә күчерелүенә һәм күчерелүенә турыдан-туры әзерлек һәм хәрби хәл кертү турында, шулай ук мобилизация чорында һәм сугыш вакытында күрсәтелгән органнар һәм оешмалар эшчәнлегенә бәйле башка чараптар уздыру турында хәбәр итү;

килгән мәгълүматның дөреслеген анализлау һәм бәяләү, аны кичектергесез оператив хезмәтләрнең һәм оешмаларның (объектларның) ДДДСка житкерү, кабул ителгән хәбәргә жавап бирү компетенциясенә керә;

гадәттән тыш хәл (һәлакәт) турындагы мәгълүматларны эшкәрту һәм анализлау, аның масштабын билгеләү һәм ДДС составын ЧСка (һәлакәткә) жавап бирү өчен жәлеп ителә торган ашыгыч оператив хезмәтләр һәм оешмалар (объектлар) составын төгәлләштерү, аларны эшчәнлекнән тиешле режимнарына күчерү турында хәбәр итү;

Гадәттән тыш хәлләрне (һәлакәтне) бетерү буенча күрелгән әлеге шартларны жыю, бәяләү һәм тикшереп тору, Аксубай муниципаль районаны хезмәтләре белән алдан әзерләнгән һәм килештерелгән гадәттән тыш хәлләрне бетерү буенча идарә итү караплары варианtlарын әзерләү һәм коррекцияләү, ашыгыч чараплар һәм кирәклө караплар кабул итү (югарыда күрсәтелгән вәкаләтләр чикләрендә);

идарә системасы, автоматлаштыру чараплары, Аксубай муниципаль районнына хәбәр итүнен жирле системасы эшчәнлегенән ышанычлы, тотрыклы, өзлексез һәм тәүлек буе эшләвен тәэммин итү;

Аксубай муниципаль районның жирле үзидарә органнары каршында төzelгән ЧСтан халыкны һәм территорияләрне яклау өлкәсендәге бурычларны хәл итүгә вәкаләтле максус идарә органнарына ЧС турында мәгълүмат житкерү;

РСЧС идарәсенең югарырак органнары куйган бурычларны кичектергесез оператив хезмәтләрнең һәм оешмаларның (объектларның) ДДДСка кадәр житкерү, аларның үтәлешен тикшереп тору һәм үзара хезмәттәшлекне оештыру;

РСЧС күзәтү һәм контроль көчләре һәм чараплары составына керүче ашыгыч оператив хезмәтләрдән һәм оешмалардан (объектлардан), күзәтү һәм контроль хезмәтләреннән (мониторинг системаларыннан) жыю һәм Аксубай муниципаль районаны оешмаларының (объектларының) ашыгыч оператив хезмәт күрсәтүләренә ДДДСка гадәттән тыш хәлнең килеп чыгу куркынычы яисә гадәттән тыш хәлнең килеп чыгу факты һәм гадәттән тыш хәлләрне (һәлакәтне) бетерү чарапларының килеп чыгу факты турында алынган мәгълүматны житкерү;

гадәттән тыш хәлнең килеп чыгуы яисә килеп чыгуы куркынычы турында докладларны (донесениеләрне), гадәттән тыш хәлнең (һәлакәтнен) ликвидациясе буенча карапларның һәм гамәлләрнең мөмкин булган варианtlарын (элек әзерләнгән һәм килештерелгән планнар нигезендә) буйсынучанлык буенча идарәнен югарырак органына тапшыру;

кешеләр һәм мәгариф объектлары тәүлек буе булган социаль билгеләнештәге объектларның һәм сәламәтлек саклауның комплекслы иминлеге торышын мониторинглау;

РСЧС муниципаль һәм объектлы дәрәҗәсендә оператив кизү тору алып бару өчен белгечләрне һөнәри әзерләүдә, янадан әзерләүдә һәм квалификацияләрен күтәрүдә катнашу.

1.4. АКСУБАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНЫҢ ЕДДС СОСТАВЫ һәм СТРУКТУРАСЫ

1.4.1. Аксубай муниципаль районының ЕДДС үз эченә: житәкче - өлкән диспетчер ЕДДС, дежур-диспетчер персоналы; идарә итү пункты, элемтә чаралары, хәбәр итү һәм идарәне автоматлаштыру чаралары керә.

1.4.2. ЕДДС составына житәкче - өлкән диспетчер ЕДС һәм 4 диспетчер керә. ЕДДСның дежур-диспетчерлык персоналы составында тәүлек буе кизү тору расчетыннан оператив дежур сменалар каралырга тиеш, аларның саны жирле шартларга бәйле рәвештә билгеләнә, гадәттән тыш хәл (һәлакәтләр) килеп чыгу куркынычы булган объектларның булуы. Оператив дежур смена составына ДДС-01 диспетчеры һәм ЕДС диспетчеры көртөлөргө тиеш. Системаны файдалануга тапшырганда - 112 оператив дежур смена составына шулай ук системаның оператор персоналы (диспетчерлар) да керә - 112.

1.4.3. Оператив дежур смена составында системаның диспетчерлары саны - 112, муниципаль берәмлектә халык саныннан, шалтыратуның уртacha дәвамлылығыннан һәм тәүлегенә шалтыратулар саныннан чыгып билгеләнә.

1.4.4. ЕДДС (алга таба - ЕДДС) идарә пункты дайими һәм дежур-диспетчерлык персоналы, система диспетчерлары өчен - кирәклө техник чаралар һәм документлар белән жиһазландырылган 112 эш бүлмәләреннән гыйбарәт. ЫБУ Дау «Федераль янгынга каршы хезмәтнең Татарстан Республикасы буенча 102 янгын часте» федераль дәүләт казна учреждениесе бинасында урнаша, алга таба («Татарстан Республикасы буенча 102 ПЧ ФПС»).

1.4.5. ЕДС ПУ биналарында техник чараларны урнаштыру һәм монтажлау буенча конструктив каарлар техник чараларга йогынтыларны минимальләштерүне исәпкә алып, гадәттән тыш хәл шартларында, шул исәптән сугыш вакытында да, ЕДС ның техник чараларга йогынтысын минимальләштерүне исәпкә алып сайланы.

1.4.6. ЕДДСның техник чараларын электр белән тәэммин итү беренче электр белән тәэммин итү категориясе нигезендә Россиянен бердәм энергетика системасыннан гамәлгә ашырылырга тиеш.

1.4.7. ЕДДС идарәсенең техник чараларының тәкъдим ителә торган составы:

идарә итүнең элемтә һәм автоматлаштыру чаралары, шул исәптән радиоэлемтә чаралары;

житәкче составка һәм халыкка хәбәр итү чаралары;

керүче һәм чыгыш ясаучы сөйләшүләрне теркәү (язу), шулай ук шалтыратучы абонентның номерын билгеләү чаралары;

орттехника (компьютерлар, принтерлар, сканерлар);

видеоконференцэлемтэ системасы;

Россия Гадэйтэн тыш хэллэр министрлыгының Татарстан Республикасы буенча Баш идарэсенең ЦУКС, курше муниципаль берэмлеклэрнең ЕДС, потенциаль куркыныч объектларның ДДДС (алга таба - ПОО), кешелэр күп була торган объектлар белэн элемтэ каналлары;

метеостанция;

ГЛОНАСС яки ГЛОНАСС/GPS кабул итү бүлмэсе.

1.4.8. Аксубай муниципаль районанының ЕДС элемтэ чараларын түбэндэгелэр тээмин итэргэ тиеш:

телефон элемтэс;

мэгълуматлар тапшыру;

командаларны, хэбэр итү сигналларын һөм мэгълуматларны кабул итү һөм тапшыру;

бердэм «112» номеры аша чакырулар (хэбэрлэр) кабул ителэ;

ашыгыч оператив хезмэтлэрнең һөм оешмаларның (объектларның) ДДДС-ка житкерелэ торган хэбэрэн коммутациялэү;

сөйлэм хэбэрлэр, документаль һөм видео мэгълумат алмашу, шулай ук югарырак һөм үзара эшлэүче хезмэтлэр белэн мэгълуматлар.

Аксубай муниципаль района ЕДС резерв элемтэ каналларына ия булырга тиеш. Элемтэ чаралары гомуми файдаланудагы элемтэ чeltэрэ белэн үзара бэйлэнешне тээмин итэргэ тиеш.

1.4.9. ЕДС (алга таба - АИС ЕДС) автоматлаштырылган мэгълумат системасы ЕДС бурычларын һөм функциялэрэн үтэүне автоматлаштыруны тээмин итэ. АИС ЕДС РСЧС республика һөм төбэк автоматлаштырылган мэгълумат-идарэ системасы белэн һөм ДДСның (объектларның) ашыгыч оператив хезмэт курсэти һөм оешмаларның (объектларның) үзара эш итүче автоматлаштырылган системалары, шулай ук телекоммуникация системасы белэн чагыштырыла - 112.

1.4.10. Автоматлаштыру чаралары комплексы (алга таба - КСА ЕДС) гадэйтэн тыш хэллэрне кисэти һөм бетерү, янгын куркынычсызлыгын тээмин итү буенча комиссиягэ (алга таба - КЧС һөм ОПБ) һөм килеп чыккан фактлар һөм экстрен оператив хезмэтлэргэ һөм оешмаларга (объектларга) ашыгыч оператив хезмэт курсэтиунең уртак гамэллэрэн координациялэү өчен ЕДС вазыйфаи затларының мэгълумати-идарэ эшчэнлеген автоматлаштыру өчен билгелэнгэн. Ул үз эченэ локаль хисаплау чeltэрэнэ берлэшкэн автоматлаштырылган эш урыннарын (алга таба - АРМ), оператив дежур смена белгечлэрэн (диспетчерларын) ала.

1.4.11. Аксубай муниципаль района на хэбэр итүнен жирле системасы тапшырулар чeltэрлэрэнэ һөм элемтэ каналларына хэбэр итүнен маxсус техник чараларын оештыру-техник берлэшмэсеннэн гыйбарэт.

1.4.12. Хэбэр итү системасы тапшыруны тээмин итэргэ тиеш:

хэбэр итү сигналлары;

сөйлэм (текст) хэбэрлэрэ;

шартлы сигналлар.

Жирле хәбәр итү системасы эше Аксубай муниципаль районның ЕДС автоматлаштырылган эш урыннары булган дежур-диспетчер персоналы тарафыннан башкарлырга тиеш.

1.4.13. ПУ ЕДС документациясенең минималь составы:

ГО, халыкны һәм территорияләрне табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау, янгын куркынычсызлығы мәсьәләләре буенча, шулай ук гадәттән тыш хәл (хәлләр) турында мәгълүмат жыю һәм алмашу мәсьәләләре буенча норматив хокукый актлар;

ашыгыч оператив хезмәтләрнең һәм оешмаларның (объектларның) ДДС һәм Аксубай муниципаль районның тормыш тәэмин итү хезмәтләре белән мәгълүмати хезмәттәшлек турында килешү;

Совет һәм башкарма комитетының хәбәри вакыт шартларында турыдан-туры эшкә әзерлек һәм аны эшкә күчерү чорында да, шулай ук мобилизация чорында һәм сугыш вакытында башка чараптар үткәру турында да, тыныч вакытта мобилизацион күнегүләр һәм өйрәнүләр үткәру чорында да хәбәр итүне оештыру буенча норматив хокукый актлары;

алынган һәм тапшырылган курсәтмәләрнең һәм сигналларны исәпкә алу журналы;

оператив кизү тору журналы;

гадәттән тыш хәл (һәлакәт) барлыкка килү куркынычы турында мәгълүмат алганда дежур-диспетчер персоналы гамәлләре буенча инструкцияләр;

көндөлек эшчәнлектә кизү тору турында инструкцияләр, югары әзерлек һәм гадәттән тыш хәл режимнарында;

Аксубай муниципаль района ЕДС янгыннары, гадәттән тыш хәлләрне булдырганда ашыгыч оператив хезмәтләрнең һәм оешмаларның (объектларның) ДДСы белән Аксубай муниципаль района территориясендә төрле характердагы гадәттән тыш хәлләр турында план;

ДДС үзара эшчәнлек алыш баручы ашыгыч оператив хезмәтләр һәм оешмалар (объектлар) линиясе буенча мәгълүмат алганда дежур-диспетчер персоналы гамәлләре буенча инструкцияләр;

барлык химик куркыныч матдәләргә һәм радиацияле йөкләргә авария һәм авария хәлендәге медицина карточкалары, гадәттән тыш хәлнен (һәлакәтләрнен) фаразлана торган нәтижәләре булган радиация, химик, биологик куркыныч объектлар исемлекләре;

янгын куркынычсызлығы чараптары һәм хезмәтне саклау буенча инструкцияләр;

Гадәттән тыш хәл (гадәттән тыш хәлләр) очрагында Аксубай муниципаль района территориясендә Гадәттән тыш хәлләрне, ГО көчләрен һәм чараптарын кисәтү һәм бетерү өчен билгеләнгән һәм бүләп бирелә торган (җәлеп ителә торган) Аксубай муниципаль района территориясендә ГО, РСЧС территориаль подсистемасының муниципаль звеносы житәкчелегенә, идарә органнары, көчләр

həm chartedarğa xəbər itu schemaları həm isemleklerə, gadəttən tysh xəllər (xəllər) ochragında aşıgyıç operativ xəzmətlər həm oeshmalar DSy;

mobiliyasiyon əzerlek baryshında xəbər itune oeshtyru buencha papka: vaziyfaizatlarğa xəbər itu isemleklerə, xəbər itu schemaları;

Aksubay muunicipal rayonu həm POO iminlegə pasporty, Aksubay muunicipal rayonu territoriyasə pasporty, avyl torak punktları həm POO, xalıqny sozial yacula, səlamətlək sakla həm məgariif obyektlarynyň kompleksly iminlegə torşy pasporty, Aksubay muunicipal rayonu həm Tatarstan Respublikası kartalarynyň eş kartaları (shul isəptən elektron rəvəştə də);

chirotttagy operativ smenalarynyň kizu toruya kerekher aldynnand instruktaj uzdyru plany;

operativ dejur smenalar kizu toru grafiklary;

idarə həm chakyru schemaları;

xəbər ituneñ jirle sistemasy səməsası;

telefon beleshmələre;

dəjur-dispetcherlyk personalıñ hənəri əzerləyune oeshtyru dokumentasiye;

tekstnyň aldan əzerləngən daimi əleše belən eşkərtelə torğan dokumentlarynyň formalıy blanklary;

PCSC territorial sistemasynyň muunicipal zvenosy kəchlərenen həm chartedarynyň təyləklək isəplənүe;

gadəttən tysh xəlnə (həlakətlərnə) yukka chygaruga jəlep itelə torğan Aksubay muunicipal rayonu kəchləren həm chartedaryn isəpləy;

gadəttən tysh xəl (xəllər) kilep chygu həm kilep chygu kurkyныchy bulganda federal bашkarma xakimiyat organnarynyň territorial organnarı belən məgъlyumat almashu instrukciyase;

operativ dejurnyy EDC eşeneñ kəndəlek plany.

Operativ dokumentlar составы EDC yashəy shartlaryna bailye rəvəştə tulylanyrga mömkin.

II. Aksubay muunicipal rayonu EDC BOTY ORGANIZASIYASE

2.1. AKSUBAY MUНИCIPAL RAIOnYNYň EДDC ЭШЧЭNLEGE REJIMy

2.1.1. Aksubay muunicipal rayonuň EDC kəndəlek eşchənlək, tyныç vaxyt əchen yugary əzerlek həm gadəttən tysh xəl rejimnaryna eşli. GO nyň əzerlegənə həm suguş vaxtynda tieshle əzerlek dərəjələrendə kitergəndə.

2.1.2. EДDC əchen eşləy rejimy Aksubay muunicipal rayonu Bашkarma komiteti žitəkchese - gadəttən tysh xəllərnə kisətu həm beterü həm янгын kurkyныçsyzlygyň təэмmin itu komissiya eşe rəise alga taba (KЧС həm PB) bilgeli.

2.1.3. Aksubay muunicipal rayonuň EДDC kəndəlek eşchənləge rejimynda gadəttən tysh xəllər kilep chygu yaki kilep chygu kurkyныchy yanauga aşıgyıç

жавап бирүгэ өзөрлектө тәүлек буе кизү тора. Бу режимда Аксубай муниципаль районның ЕДДС тәэммин итэ:

халыктан һәм ДДДСтан теләсә нинди гадәттән тыш хәлләр (вакыйгалар) турында хәбәрләр кабул итү, аларны ДДС һәм жаваплылык дәрәҗәләре буенча теркәү, ә система төзегәндә - 112, мәгълүмати алмашу һәм жавап кайтару карточкалары оешмасы белән теркәү;

Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының Татарстан Республикасы буенча Баш идарәсе ЦУКСта буйсынучанлык һәм буйсынучанлык буенча гадәттән тыш хәл (һәлакәт) барлыкка килү куркынычы турында мәгълүмат тапшыру;

агымдагы тәүлектө гадәттән тыш хәл (вакыйгалар) турында мәгълүматны гомумиләштерү һәм анализлау һәм буйсынучанлык буенча тиешле докладлар тапшыру;

дайми оператив өзөрлектө КСАны хуплау;

Жаваплылык зонасында ашыгыч оператив хезмәтләрнең һәм оешмаларның (объектларның) юл хәрәкәте иминлеген тикшереп тору, аларның дежур сменаларына хәлләре һәм аның үзгәрешләре турында оператив мәгълүмат бирү;

мәгълүмат базасына кирәклө үзгәрешләр кертү, шулай ук гадәттән тыш хәл (һәлакәткә) реакциягә керү буенча оператив документлар структурасына һәм этәлелегенә;

Аксубай муниципаль районаны территориисе паспортына тиешле үзгәрешләр кертү.

2.1.4. Аксубай муниципаль районаны территориисендә урнашкан ДДС көндәлек эшчәнлек режимында үз инструкцияләре нигезендә эшли һәм Аксубай муниципаль районаны ЕДДСта гадәттән тыш хәлләр һәм аларның узган тәүлектө барлыкка килү куркынычы турында гомумиләштерелгән статистик мәгълүматны тәкъдим итэ.

2.1.5. ДДС кабул иткән кешенең жаваплылыгы өлкәсенә карамый торган гадәттән тыш хәл (вакыйгалар) турындагы хәбәрләр кичекмәстән ДДДСка билгеләнгән билгеләнгән билгеләнгән ашыгыч оператив хезмәт яисә оешма (объект) тарафыннан тапшырыла. Гадәттән тыш оператив хезмәтләрнең һәм оешмаларның (объектларның) юл хәрәкәте Гадәттән тыш хәлләр килеп чыгу яки килеп чыгу куркынычы турындагы хәбәрләр буларак идентификацияләнгән хәбәрләр беренче чиратта Аксубай муниципаль районаны ЕДСка тапшырыла, ә Аксубай муниципаль районаны ЕДС Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының Татарстан Республикасы буенча Баш идарәсе үзәк УКСка кичекмәстән мәгълүматны тапшыра.

2.1.6. Аксубай муниципаль районаның ЕДДС югары өзөрлек режимына һәм ашыгыч оператив хезмәтләрдән һәм оешмалардан (объектлардан) ДДДС жәлеп ителүчеләр башкарма комитет житәкчесе - КЧС рәисе һәм ОПБ рәисе карары белән, янауларны бетерү өчен ДДС һәм РСЧС көчләренең бердәм гамәлләре таләп

ителгән очракларда гадәттән тыш хәл барлыкка килү куркынычы янаганда күчерелә. Аксубай муниципаль районының ЕДДС югары әзерлектә түбәндәгеләрне тәэммин итә:

тиешле гадәттән тыш хәл (һәлакәт) барлыкка килгән очракта, мөмкин гамәлләргә алдан әзерләнү;

Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының һәм ОПБның вазыйфаи затларына, Аксубай муниципаль районы житәкчелегенә, ашыгыч оператив хезмәтләргә һәм оешмаларга (объектларга) ДДДС үзара эш итүче Аксубай муниципаль районы ЕДС ына хәбәр итү;

Татарстан Республикасы территориясендә, ПООда, шулай ук әйләнә-тире мохитнең торышын күзәтү һәм контрольдә тоту күрсәткечләрен алу һәм гомумиләштерү;

жәлеп ителә торган көчләрнең гамәлләре һәм чараларының гамәлләре буенча шартлар үсешен фаразлау һәм тәкъдимнәр әзерләү һәм аларның буйсынучанлык буенча доклады;

Гадәттән тыш оператив хезмәтләрнең һәм оешмаларның (объектларның) ДДДС гамәлләрен координацияләү, РСЧС көчләре гадәттән тыш хәлләрне булдырмау яки аның нәтижәләрен йомшарту буенча ашыгыч чаралар кабул иткәндә.

2.1.7. Гадәттән тыш хәлнең (һәлакәтнең) булдырмый калуын оештыру өчен КЧС һәм ОПБ яки кризислы хәлләрдә идарә итү оператив штабы (алга таба - УКС) эше оештырылса яисә идарә Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгы, Аксубай муниципаль районы ЕДС тиешле бүлекчәләренә күрсәтлгән гадәттән тыш хәл (вакыйга) буенча гамәлләр өлешендә аларның күрсәтмәләрен үтсә.

2.1.8. Аксубай муниципаль районының ЕДДС гадәттән тыш хәл режимына ашыгыч оператив хезмәтләрдән һәм оешмалардан (объектлардан) һәм РСЧС көчләреннән ДДДС жәлеп ителүче башкарма комитет житәкчесе - Гадәттән тыш хәлләр министрлыгы рәисе һәм ОПБ рәисе карапы белән күчерелә. Аксубай муниципаль районының ЕДДС бу режимда түбәндәге бурычларны үти:

халыкны һәм территорияне табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау эшләрен үткәргендә экстрен оператив хезмәтләрнең һәм оешмаларның (объектларның) һәм жәлеп ителә торган көчләрнең ДДДС гамәлләрен координацияләү;

Аксубай муниципаль районы территориясе буенча оператив төркемнәрнең хәрәкәтен һәм аларның хәрәкәтен тикшереп тору;

тиешле гадәттән тыш хәлне бетерүне оештырганда һәм авария-коткару эшләре барышында идарә органнары арасында, икътисад объектларының тотрыклы эшләвен тәэммин итү һәм зыян күргән халыкның беренче чиратта яшәвен тәэммин итү чаралары арасында оператив мәгълүмат житкерү һәм тапшыру;

тиешле гадәттән тыш хәл зонасының чикләрен билгеләүне һәм

урнаштыруны тикшереп тору, гадэлтэн тыш хэл зонасында килеп туган хэллэр һэм куркынычлар турында халыкка вакытында хэбэр итү;

гадэлтэн тыш хэл зонасында, авария объектларында һэм аның янэшэсендэгэ территорииялэрдэ өйлөнэ-тирэ мохит торышын өзлексез тикшереп торуны гамэлгэ ашыру.

«2.1.9. Гадэлтэн тыш хэллэр һэм югары эзерлек режимнарында ашыгыч оператив хезмэллэрнең һэм оешмаларның (объектларның) ДДДС арасындагы мэгълүмати хезмэлтэшлек Аксубай муниципаль районның ЕДС аша турыдан-туры гамэлгэ ашырыла. Килеп туган хэл, кабул ителгэн чаралар, файдаланылган һэм талэп ителгэн өстэмэ көчлэр һэм чаралар турында мэгълүматлар Аксубай муниципаль района ДДДС (ДДДС), Аксубай муниципаль районның РСЧС идарэе органнарына, Россия Гадэлтэн тыш хэллэр министрлыгының Татарстан Республикасы буенча Баш идарэе ЦУКСка житкерелэ.

2.1.10. Гадэлтэн тыш хэлнең (һәлакәтнең) бетерелүен оештыру өчен КЧС һэм ОПБ яки УКС эше оештырылса яисэ гадэлтэн тыш хэлнең (һәлакәтнең) бетерү идарэе Россия Гадэлтэн тыш хэллэр министрлыгы, Аксубай муниципаль района ЕДС күрсэлгэн гадэлтэн тыш хэл (вакыйга) буенча гамэллэр өлешендэ аларның күрсәтмәләрен үтэсэ.

2.1.11. Аксубай муниципаль района ЕДДС ГО га эзерлек чорында һэм сугыш вакытында кителгэндэ оештырыла, гражданнар обороны һэм халыкны яклау планы нигезендэ максус чор шартларында ашыгыч оператив хезмэллэрнең һэм оешмаларның (объектларның) дежур персональна ДС инструкцияләре гамэлгэ ашырыла.

2.1.12. Аксубай муниципаль района ЕДДС аерым бер чор шартларында эшләсэ, гражданнар обороны һэм Аксубай муниципаль района халкын яклау планына нигезләнеп, яланган идарэ пунктларында оператив дежур сменалар урнаштыру күздө тотыла.

2.2. АКСУБАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНЫҢ ЕДДС ЭШЕ ТӘРТИБЕ

2.2.1. Гадэлтэн тыш хэллэр (вакыйгалар) турында гаризалар (хәбәрләр) Аксубай муниципаль района ЕДДСка булган барлык төр һэм элемтә каналлары буенча, шул исәптэн «112» бердәм телефон номеры аша, сигнал системаларыннан һэм мониторинг системаларыннан, Аксубай муниципаль района ЕДДС ашыгыч оператив хезмәт күрсәтү үзәкләреннән һэм оешмаларыннан (объектларыннан) турыдан-туры каналлар һэм элемтә линияләре буенча РСЧС идарәсенең югарырак һэм үзара эш итүче органнарыннан килергэ мөмкин. Гадэлтэн тыш хэллэр (хэллэр) турында чакырулар Аксубай муниципаль района ЕДДС дежур-диспетчерлык персоналы тарафыннан кабул ителэ, теркәлэ һэм эшкәртелэ, ә система төзегендэ - 112 - системаның диспетчерлары тарафыннан - 112.

2.2.2. Гадэлтэн тыш хэл (һәлакәт) буларак килеп туган хэлне классификацияләгендэ, Аксубай муниципаль района ЕДДС Гадэлтэн тыш хэллэрне (һәлакәтне) юкка чыгаруны (һәлакәтне) тиешле ДДДСка экстрен оператив хезмәт

һәм оешмаларның (объектларның) һәм РСЧС көчләренә тапшыра, алар компетенциясендә булган гадәттән тыш хәлләргә (һәлакәткә) жавап бирә, кирәк булганда ДДС җәлеп ителгән ашыгыч оператив хезмәтләрнең һәм оешмаларның (объектларның) гамәлләрен төгәлләштерә.

2.2.3. Гадәттән тыш хәлләр буларак килеп туган хәлне локаль дәрәҗәдән югарырак классификацияләгәндә, Аксубай муниципаль районының ЕДС оператив кизү торучысы кичекмәстән башкарма комитет житәкчесе - КЧС һәм ОПБ рәисе, Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының Татарстан Республикасы буенча Баш идарәсе үзәк китапханәсендә доклад ясый, җәлеп ителә торган көчләрнең һәм чараларның составын ачыклый, аларга хәбәр итә, кирәkle гамәлләргә күрсәтмәләр бирә һәм аларның үтәлешен контролльдә тота. Бер үк вакытта гадәттән тыш хәл факты турында формаль документлар әзерләнә, алга таба РСЧС идарәсенең югарырак органнарына тапшыру өчен һәм ДДС тарафыннан файдаланылган ашыгыч оператив хезмәтләргә һәм оешмаларга (объектларга) тапшыру өчен.

2.2.4. Кешеләрнең тормышына яки сәламәтлегенә куркыныч янаганда, халыкка яклау ысууллары турында мәгълумат житкерелә. Ашыгыч оператив хезмәтләрнең һәм оешмаларның (объектларның) ДДДС арасында җәлеп ителгән көчләрнең һәм чараларның торышы һәм гамәлләре турында кирәkle мәгълумат алмашу оештырыла, алынган мәгълуматларны чагыштыру һәм гомумиләштерү оештырыла, РСЧС идарәсенең югарырак органнарына донесениеләр һәм докладлар әзерләнә, барлык дәрәҗәләрдәге администрацияләр эшчәнлегенә мәгълумати ярдәм күрсәтелә һәм аларның гадәттән тыш хәлне бетерү өчен җәлеп ителә торган хезмәтләр белән үзара хезмәттәшлек тәэмин ителә.

2.2.5. Аксубай муниципаль районы ЕДС (ДДДС) эшләвенә ай саен анализ ясала, ул ДДС буйсынуучыларга житкерелә һәм квартал саен КЧС һәм ОПБ утырышында карала.

2.3. АКСУБАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНЫҢ ЕДС БЕЛӘН АШЫГЫЧ ОПЕРАТИВ ХЕЗМӘТ КҮРСӘТҮЛӘР һәМ ОЕШМАЛАРНЫң (ОБЪЕКТЛАРНЫң) ДДДСЫ АРАСЫНДА ХЕЗМӘТТӘШЛЕК ТӘРТИБЕ

Аксубай муниципаль районының ЕДС һәм Гадәттән тыш оператив хезмәт күрсәтүләр һәм оешмаларның (объектларның) Гадәттән тыш оператив хезмәт күрсәтүләр ДДСы үзара эшчәнlek тәртибе ведомствоара норматив хокукый актлар һәм Аксубай муниципаль районы башкарма комитетының мобилизацион чаралар уздырганда һәлакәтләр, стихияле бәла-казалар һәм гадәттән тыш хәлләр арасында хезмәттәшлек иту һәм мәгълумат алмашу тәртибен билгели торган норматив хокукый актлары һәм норматив хокукый актлары белән билгеләнә.

III. ӨЧЕН ЖИР һәМ СТРУКТУРЕ ЕДС Аксубай муниципаль районы

3.1. ЕДС КАДРЛАРЫН ТУПЛАУ һәМ ӘЗЕРЛӘҮ

АКСУБАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ

3.1.1. Аксубай муниципаль районаның ЕДДС шәхси составы белән ЕДДС житәкчесе - өлкән диспетчеры идарә итә. Аксубай муниципаль районаның ЕДДС житәкчесе - өлкән диспетчер һәм диспетчерлары тиешле тәртиптә Аксубай муниципаль района башкарма комитеты житәкчесе итеп билгеләнә һәм вазыйфаларыннан азат ителә.

3.1.2. Аксубай муниципаль районаның ЕДДС шәхси составы аның эшчәнлеген регламентлаштыра торган житәкче документларның таләпләрен белергә һәм аларны практик эштә кулланырга тиеш.

3.1.3. Аксубай муниципаль районаның ЕДДС дежур-диспетчерлык персоналын укытуның төп формалары булып түбәндәгеләр тора: оператив дежур сменаларны тренировкалар, уку чарапарында (укуларда) катнашу һәм һөнәри әзерлек дәресләре.

3.1.4. Аксубай муниципаль районаның ЕДДС дежур-диспетчер персоналы белән уздырыла торган уку чарапары (тренировкалар һәм укулар) Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының Татарстан Республикасы буенча Баш идарәсе башлыгы тарафыннан расланган план нигезендә, Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының Татарстан Республикасы буенча Баш идарәсе үткәргән тренировкаларны исәпкә алып, башкарма комитет житәкчесе - КЧС һәм Аксубай муниципаль районаның ОПБ рәисе тарафыннан алдан ук эшләнгән һәм расланган план нигезендә гамәлгә ашырыла. Аксубай муниципаль района ЕДДС оператив дежур сменаларын Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының Татарстан Республикасы буенча Баш идарәсенең оператив дежур сменасы белән уздыру расланган график буенча үткәрелә.

3.1.5. Аксубай муниципаль районаның ЕДДС дежур-диспетчерлык персоналын һөнәри әзерләү Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының махсус эшләнгән программасы буенча уздырыла.

3.1.6. Аксубай муниципаль районаның ЕДДС дежур-диспетчерлык персоналын әзерләү гамәлгә ашырыла:

Татарстан Республикасы ГО һәм ЧС буенча укыту-методик үзәктә, ГО курсларында, федераль янғынга каршы хезмәтнең уку үзәкләрендә һәм уку пунктларында, күрсәтелгән эшчәнлек төре белгечләрен әзерләү буенча тиешле лицензияләре булган башка мәгариф учреждениеләрендә;

Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының махсус эшләнгән тематикасы буенча һөнәри әзерлек дәресләрен үткәрү барышында ай саен 6-8 сәгать вакыт уза. Тематика хәл ителә торган сораулардан һәм үзенчәлекле гадәттән тыш хәлләрдән, шулай ук белгечләрне шәхсән әзерләүдән чыгып билгеләнә;

көн саен инструктаж үткәрү барышында ЕДС дежур-диспетчерлык персоналның оператив кизу торуына ярдәм итә;

Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының Татарстан Республикасы буенча Үзәк идарәсе үткәргән Аксубай муниципаль районы ЕДДС оператив дежур сменасы белән күнегүләр барышында;

Ашыгыч оператив оператив хезмәтләрнең һәм оешмаларның (объектларның) ДДДС кизү сменалары вакытында төрле өйрәнүләр һәм күнегүләр уздырганда РСЧС органнары һәм көчләре белән күнегүләр үткәрү барышында Аксубай муниципаль районының ашыгыч оператив хезмәтләре һәм оешмалары (объектлары) ДДДСка жәлеп ителә. Шул ук вакытта һәр оператив дежур смена укуларда һәм күнегүләрдә елни кимендә 2 тапкыр катнашырга тиеш.

3.1.7. ЕДДС дежур-диспетчерлык персоналын әзерләү барышында гадәттән тыш хәл (вакыйгалар) килеп чыгу яки килеп чыгу куркынычы турында мәгълүматны кабул итүне оештыруга, РСЧС идарә һәм көчләре органнарына вакытында хәбәр итүгә, шулай ук ГО га хәбәр итү сигналларын житкерүгә аерым игътибар бирелә.

3.1.8. ЕДДС дежур-диспетчерлык персоналының ғамәли стажировкасы Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының Татарстан Республикасы буенча Баш идарәсе ЦУКС базасында график һәм стажировка планнары нигезендә оештырыла.

Ярты елга бер тапкырдан да ким түгел, алар нәтижәләре буенча ЕДСның дежур-диспетчерлык персоналын оператив кизү торуга кертү турында карар кабул ителә.

Персоналны әзерләү эшләренең торышы ай саен анализлана һәм Аксубай муниципаль районының КЧС һәм ОПБ рәисенә тәкъдим ителә.

3.2. ДЕЖУР-ДИСПЕТЧЕРЛЫК ПЕРСОНАЛЫНА ТАЛӘПЛӘР АКСУБАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНЫҢ ЕДС

3.2.1. Аксубай муниципаль районының ЕДДС житәкчесе һәм дежур-диспетчер персоналы түбәндәгеләрне белергә тиеш:

Аксубай муниципаль районының административ структурасы һәм система структурасы - 112 Татарстан Республикасы. Аксубай муниципаль районындагы әлеге система структурасына керә торган дежур хезмәтләрнең район житәкче составының, оешма, предприятие һәм учреждениеләр житәкчеләренең һәм авария-коткару формированиеләренең vaziyatfasы һәм фамилияләре;

Аксубай муниципаль районының административ чикләре, янгын сүндерү-коткару бүлекчәләре чыгу районнары, Аксубай муниципаль районындагы жирлекләр һәм транспорт магистральләре исемнәре;

Аксубай муниципаль районында кизү-диспетчерлык хезмәтләре системасын оештыру;

Аксубай муниципаль районы ЕДС территориаль җаваплылык зonasы һәм Аксубай муниципаль районы территориясендә ғамәлдә булган экстрен реагирование хезмәтләренең территориаль җаваплылык зonasы;

гадәттән тыш хәлләрне (һәлакәтләрне) бетерү һәм кисәтү өчен жәлеп ителә торган техниканың дислокациясе, билгеләнеше һәм тактик-техник характеристикалары, коткаруның һәм янгын сүндерүненең маҳсус chartedары складларын урнаштыру;

ПОО, Аксубай муниципаль районы күчмә районнарында урнашкан социаль әһәмиятле объектлар, аларның адреслары, янгын һәм авария-коткару техникасының тулы исеме һәм билгеләнгән ранг жыелмасы;

ЕДС автоматлаштырылган системасын билгеләү һәм тактик-техник характеристикалар, ана йөкләнгән бурычларны үтәү тәртибе, ЕДС идарәсе пунктында билгеләнгән элемтә чараларын һәм башка жиһазларны эксплуатацияләү тәртибе;

курше муниципаль берәмлекләрнең объектлар һәм торак пунктлары атамалары, анда үзара ярдәм күрсәтү өчен жирле янгын сүндерү һәм коткару булекчәләре жәлеп ителергә мөмкин;

автоматлаштыру чараларын кулланганда техника куркынычсызлығы кагыйдәләре;

Аксубай муниципаль районы өчен хас гадәттән тыш хәл (вакыйгалар) килеп чыгу куркынычы;

мәгълумати алмашу тәртибе.

3.2.2. Аксубай муниципаль районы ЕДДС житәкчесе - өлкән диспетчер федераль законнары, карарларны, боерыкларны, югарырак органнарың боерыкларын һәм ЕДС, система эшчәнлеген билгеләүче башка житәкче, норматив-техник һәм методик документларны белергә тиеш.

3.2.3. Житәкче - өлкән диспетчер Аксубай муниципаль районының ЕДС эшли белергә тиеш:

ЕДС алдына куелган бурычларны үтәүне оештырырга һәм тикшереп торуны тәэммин итәргә;

ЕДС үсешенең һәм эшләвен тәэммин итүнең норматив-методик базасын, шулай ук чираттагы оператив дежур сменаны кизү торуга сатып алу турындагы боерыкларны эшләргә;

ЕДС шәхси составын оператив-техник хезмәт, һөнәри әзерлек һәм уқытуны оештырырга;

дәресләр, кунегүләр һәм ейрәнүләр уздыруны оештырырга;

ЕДСның техник тәэммин ителешен камилләштерү, үстерү һәм арттыру буенча тәкъдимнәр эшләргә.

3.2.4. Аксубай муниципаль районы ЕДДС житәкчесенә - өлкән диспетчерга таләпләр: халыкның һәм территорияләрнең комплекслы иминлеге системасында югара белем, оператив эш стажы һәм билгеләнгән программа буенча уқыту, дәүләт серен тәшкил итүче белешмәләр белән эшләүгә керту (кирәк булганда).

3.2.5. Оператив дежурный ЕДС белергә тиеш:

оператив дежур торучы, система диспетчерының функциональ бурычлары һәм эш тәртибе - 112;

оператив дежур торучы, система диспетчеры эшен регламентлаучы житәкче документлар - 112;

ЕДС структурасын һәм эшләү технологиясен;

ЕДС эшчәнлеген регламентлаучы норматив документлар;

ГО сигналлары һәм башка сигналлар буенча оператив дежур ЕДС эшчәнлеген билгели торган документлар;

документлар алып бару кагыйдәләре.

3.2.6. Оператив дежурный ЕДС эшли белергө тиеш:
әлеге мәгълүматның дөреслеген анализлау һәм бәяләү;

Аксубай муниципаль районның янғын сүндерү-коткару бүлекчәләре - янғыннар турындағы хәбәрләргә, шулай ук авария-коткару формированиеләре һәм РСЧС көчләре белән эш иткәндә - гадәттән тыш хәлләргә (һәлакәткә) жавап биргәндә оператив житәкчелекне һәм идарә итүне тәэмин итәргә;

чакыруларга жавап биргәндә ашыгыч оператив хезмәтләрнең дежур-диспетчерлық хезмәтләре эшчәнлеген координацияләү;

ЧСка (һәлакәткә) оператив жавап бирү максатларында РСЧС идарәсенең югарырак һәм үзара эш итүче органнары белән, Аксубай муниципаль районаны администрациясе һәм жирле үзидарә органнары белән үзара хезмәттәшлекне оештырырга;

Microsoft Windows (Word, Excel, PowerPoint) операцион системасы өчен төп офис күшымталары яки эквивалент белән нәтижәле эшләү;

мәгълүматны кабул иткәндә гарнитураны кулланырга;

радио һәм телефоннан компьютер артында эшләү белән бер үк вакытта төгәл сөйләргә;

коммуникатив күнекмәләр кулланырга;

караптарны тиз арада кабул итәргә;

ЕДДС алдында куелган бурычларны үтәүне тәэмин итү өчен системаның мәгълүмат ресурсларыннан нәтижәле файдалану - 112;

теоретик һәм практик әзерлек дәрәҗәсен арттырырга;

үз бурычларын үтәү барышында алынган конфиденциаль мәгълүматны сакларга.

3.2.7 Оператив дежур ЕДС ка тыела:

оператив кизү тору белән бәйле булмаган телефон аша сөйләшүләр алыш барырга;

Аксубай муниципаль районы житәкчелеген күрсәтмичә, массакүләм мәгълүмат чараларына һәм чит затларга нинди дә булса мәгълүмат бирергә;

ЕДДС бинасына чит затларны керту;

житәкче - өлкән диспетчер ЕДС рөхсәтеннән башка оператив кизү тору урыныннан китү;

вазыйфай бурычларда һәм инструкцияләрдә каралмаган вазыйфаларны үтәү.

3.2.8. Оператив дежур ЕДДСка таләпләр:

эш стажына таләпләр куймыйча яисә башлангыч һөнәри белем бирү һәм белгечлек буенча кимендә 3 ел эш стажы;

Аксубай муниципаль районы ЕДДС эшчәнлеген билгели торган норматив документларны белү;

компьютерда ышанычлы кулланучы дәрәҗәсендә эшләү күнекмәләре (Microsoft Windows (Word, Excel, PowerPoint) яисә эквивалент, электрон почта белән файдалана белү, Интернет);

мәгълүмати белешмә системадан файдалана белү.

3.2.9. Система диспетчеры - 112 белергә тиеш:

Гадәттән тыш хәлне кисәтү һәм бетерү, ашыгыч хезмәтләрнең дежур-диспетчерлык хезмәтләрен оештыру, мәгълүмати алмашу һәм ведомствоара хезмәттәшлекне оештыру өлкәсендә норматив хокукый актлар;

Аксубай муниципаль районның РСЧС функциональ һәм территориаль өстәмә системасы составы һәм структурасы, үзара хезмәттәшлекнең төп мәсьәләләре, РСЧС территориаль ярдәмче системасына керә торган эшчәнлек һәм жаваплылык өлкәсе;

Аксубай муниципаль районның РСЧС функциональ һәм территориаль өстәмә системасының көчләре һәм дайми әзерлеге чаралары, аларның бурычлары, аларны гадәттән тыш хәл (вакыйгалар) нәтижәләрен бетерүгә жәлеп итү һәм үзара хезмәттәшлекне оештыру тәртибе;

Аксубай муниципаль районның РСЧС функциональ һәм территориаль ярдәмче системасының дежур-диспетчерлык хезмәтләре элемтәсен оештыру схемасын;

системаның дежур сменасының эшен оештыру һәм эш алгоритмы - Аксубай муниципаль районның төрле режимнарда эшләү;

системаны автоматлаштыру һәм махсус программа белән тәэмин итү чаралары комплексының составы һәм функцияләве - 112;

элемтә чараларының, хәбәр итү чараларының, автоматлаштыру чараларының составы, мөмкинлекләре, яшәү тәртибе;

Аксубай муниципаль районы территориясенә гамәлдә булган экстрен реагирование хезмәтләренең территориаль жаваплылыгы зоналары;

Аксубай муниципаль районы территориисе, икътисад объектлары паспорты;

Аксубай муниципаль районның һәм Татарстан Республикасының административ-территориаль бүленеше, халык саны, географик, климатик һәм табигый үзенчәлекләре, шулай ук регион турында башка мәгълүмат.

3.2.10. Система диспетчеры - 112 эшли белергә тиеш:

автоматлаштырылган эш урынында телекоммуникация жиһазларының барлык функцияләреннән файдаланырга;

коммуникация жиһазлары, гомумисистемалы һәм махсус программа тәэминаты белән, шул исәптән текст мәхәррирләре, таблица мәхәррирләре, ГЛОНАСС нигезендә транспорт чаралары мониторингының геомәгълүмат системалары белән эшләргә;

системада кабул ителгән 112 стандарт, кагыйдәләр һәм процедуralар нигезендә кергән мәгълүматны эшкәрту;

гадәттән тыш хәлләр (вакыйгалар) килеп чыгу фактлары яисә куркынычы турында һәм аларны бетерү барышы турында оператив мәгълүмат жыюны һәм эшкәртүне оештырырга;

системаның кирәклे документациясен алып баруны тәэмин итәргә - 112;

шалтыратучы абонентның психологияк ярдәменнән файдаланырга;

минутына кимендә 120 символ тизлек белән клавиатурада текст жыю хатасыз.

3.2.11. Системаның диспетчери на таләпләр - 112:

эш стажына таләпләр куймыйча, югары яисә урта һөнәри белем бири;

ешчәнлек юнәлеше буенча билгеләнгән программа буенча махсус әзерлек;

ЕДДС эшчәнлеген билгели торган норматив документларны, системаны - 112;

компьютерда ышанычлы кулланучы дәрәжәсендә әшләү күнекмәләре (Microsoft Windows (Word, Excel, PowerPoint) яисә эквивалент, электрон почта белән файдалана белү, Интернет);

мәгълумати белешмә системадан файдалана белү.

3.2.12. АКСУБАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНЫң ЕДДС ДЕЖУР-ДИСПЕТЧЕРЛҮК ПЕРСОНАЛЫНА ӨСТӘМӘ ТАЛӘПЛӘР КУЯРГА МӨМКИН.

3.3. АКСУБАЙ ЕДДС БИНАЛАРЫНА ТАЛӘПЛӘР МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ

Аксубай муниципаль районның ЕДДС бүлмәләре мәйданнарына ихтыяжны исәпләү гамәлдәге санитария кагыйдәләре һәм нормалары (СанПиН) таләпләренә һәм аларның саны жирле шартларга бәйле рәвештә билгеләнә торган оператив дежур смена белгечләре санына нигезләнеп, гадәттән тыш хәлләр (һәлакәтләр) килеп чыгу куркынычы булган объектларның һәм аларның потенциаль куркыныч булу-булмавына бәйле рәвештә, шулай ук Аксубай муниципаль районында халык саныннан чыгып, шалтыратуларның һәм шалтыратуларның уртacha дәвамлылығы нигезендә башкарыла.

3.4. АКСУБАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНЫң ЕДДС ЖИҢАЗЛАНДЫРУГА ТАЛӘПЛӘР

3.4.1. ЕДДС жиңазландыруга таләпләр, Россия Федерациисе Хөкүмәтенең 2008 елның 25 августындагы 1240-р номерлы күрсәтмәсе белән хупланган, муниципаль берәмлекләрнең бердәм дежур-диспетчерлык хезмәтләре базасында «112» бердәм номеры аша ашыгыч оператив хезмәтләрне чакыруны тәэмин итү системасын булдыру концепциясе нигезендә тәүлек эйләнәсендә ЕДДС бурычларын үтәү зарурлыгын исәпкә алып эшләнгән.

3.4.2. Жиңазлар составына, ким дигэндә:

АРМ оператив дежур смена белгечләре;

АРМ житәкчелеге һәм хезмәт күрсәтүче персонал;

локаль исәпләү чөлтәренең актив жиңазлары;

структурлаштырылган кабель чөлтәре;

серверное оборудование;

белешмәләр саклауның маxsusлаштырылган чаралары;

оештыру техникасы комплекты;

элемтә чаралары;

Жирле хәбәр итү системасы белән идарә итүче АРМ;

күмәк файдалану чараларының һәм видеоконференцэлемтә системасының видеочагылдырылуды;

пакетларны әшләү режимнарын үзгәртүгә маxsus жиңазландырылган металл сейф;

метеостанция;

радиация контроле приборы;
гарантияләнгән электр туклануы чыганаклары.

3.4.3. Жиһаз составына серверлы жиһазлар составындагы мәгълүматларны эшкәртү үзәге һәм югары тизлекле исәпләү чөлтәре белән берләштерелгән мәгълүматларны саклау системасы керә ала. Серверларны сайлау әлеге серверларда эшләү өчен планлаштырыла торган күшымталар яки сервислар өчен кирәклө жиһазларның житештерүчәнлеген анализлау нәтижәләре нигезендә башкарыла. Серверналы платформа житештерүче раслаган яшәү һәм үсеш планын китертү вакытыннан кимендә 5 елга булдырырга, шулай ук ЕДСның башка элементлары белән бергә булырга тиеш. Серверное ядрә караплары өлешендә оптималь дип гарантияләнгән электр туклануын оештыру белән резервлаштырылган югары тизлекле санау чөлтәренә берләштерелгән белешмәләрнең кире кайтарылган сервер кластеры һәм резервланган саклагычы базасында караплар куллану күздә тотыла.

IV. АКСУБАЕВС МУНИЦИПАЛЬ РАЙОННЫҢ ЭШЧӘЛЕГЕ

4.1. Аксубай муниципаль районының ЕДДС «Гражданнар яклау идарәсе» МКУ базасында үз эшчәнлеген гамәлгә ашыра;

4.2. Аксубай муниципаль районы ЕДС төзу һәм аның эшчәнлеген финанслау түбәндәгеләрдән башкарылырга мөмкин:

Аксубай муниципаль районы бюджеты чаралары;
Россия Федерациясе законнары нигезендә башка чыганаклар.